

TUYỂN TẬP CÁC BÀI TOÁN VỀ TÌM CHỮ SỐ TẬN CÙNG TRONG ĐỀ THI VÀO LỚP 6 CÁC TRƯỜNG CHẤT LƯỢNG CAO

Bài 1. (Đề Cầu Giấy năm học 2013 – 2014)

Tích $A = 34 \times 35 \times 36 \times \dots \times 84 \times 85$ tận cùng bằng bao nhiêu chữ số 0?

- A. 10. B. 11. C. 12. D. 13.

Bài 2. (Đề Cầu Giấy năm học 2019 – 2020)

Tìm chữ số tận cùng của tích sau: $11 \times 13 \times 15 \times 17 \times 19 \times \dots \times 2019$.

Bài 3. (Đề Amsterdam năm học 2023 – 2024)

Tìm chữ số tận cùng của số: $A = 8 \times 8 \times 8 \times \dots \times 8 + 1$ (2024 thừa số 8).

Bài 4. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2011 – 2012)

Lấy số 4 nhân với chính nó 2007 lần. Hỏi kết quả của phép tính có chữ số hàng đơn vị bằng bao nhiêu?

Bài 5. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2011 – 2012)

Nhân tất cả các số tự nhiên từ 1 đến 19 ta được một số. Hãy viết ba chữ số cuối cùng của số đó?

Bài 6. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2012 – 2013)

Lấy số 7 nhân với chính nó 77 lần thì được một số có chữ số tận cùng bằng bao nhiêu?

Bài 7. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2012 – 2013)

Kết quả của phép tính $43 \times 45 \times 47 \times 49 + 63 \times 65 \times 67 \times 69$ là một số có chữ số tận cùng là bao nhiêu?

Bài 8. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2019 – 2020)

Biết $A = 1 \times 2 \times 3 \times \dots \times 100$ chia hết cho $B = \overline{100\dots 00}$. Hỏi B có thể có nhiều nhất bao nhiêu chữ số 0?

Bài 9. (Đề Archimedes Vòng 2 năm học 2024 – 2025)

Tìm hai chữ số tận cùng của C biết:

$$C = (1 + 2 + 3 + \dots + 9) \times (1 + 2 + 3 + \dots + 9) \times (1 + 2 + 3 + \dots + 2024)$$

Bài 10. (Đề thi mẫu Archimedes năm học 2020 – 2021)

Tích các thừa số từ 1 đến 125 có tận cùng là bao nhiêu chữ số 0?

Bài 11. (Đề thi mẫu Archimedes năm học 2022 – 2023)

Tích $31 \times 33 \times 35 \times 37 \times 39 \times 41 \times \dots \times 2021$ có tận cùng bằng chữ số nào?

- A. 1. B. 3. C. 5. D. 7.

Bài 12. (Đề thi mẫu Archimedes Vòng 2 năm học 2024 – 2025)

Tìm chữ số tận cùng của số $C = (1 + 2 + 3 + \dots + 9) \times (9 + 99 + 999 + \dots + 99\dots9)$.
(Số hạng cuối cùng trong dấu ngoặc thứ hai có 2024 chữ số 9.)

Bài 13. (Đề Marie Curie năm học 2022 – 2023)

Tích sau có tận cùng bao nhiêu chữ số 0?

$$23 \times 24 \times 25 \times 26 \times 27 \times 28 \times 29 \times 30 \times 31 \times 32$$

A. 4 chữ số 0.

B. 1 chữ số 0.

C. 3 chữ số 0.

D. 2 chữ số 0.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

Bài 1. (Đề Cầu Giấy năm học 2013 – 2014)

Tích $A = 34 \times 35 \times 36 \times \dots \times 84 \times 85$ tận cùng bằng bao nhiêu chữ số 0?

A. 10.

B. 11.

C. 12.

D. 13.

Lời giải

Từ 34 đến 85 có 6 số có tận cùng là chữ số 5 là 35; 45; 55; 65; 75; 85.

Các số 35; 45; 55; 65; 85 khi nhân với một số chẵn thì cho số có tận cùng là 1 chữ số 0.

Số 75 khi nhân với một số chẵn thì cho số có tận cùng là 2 chữ số 0.

Từ 34 đến 85 có 5 số có tận cùng là 0 là 40; 50; 60; 70; 80. Trong đó chỉ có số 50 khi nhân với một số chẵn thì cho số có tận cùng là 2 chữ số 0.

Vì số số chẵn trong tích A luôn nhiều hơn số số chia hết cho 5 nên tích A tận cùng bởi số chữ số 0 là $5 + 2 + 4 + 2 = 13$ (chữ số 0).

Chọn D.

Bài 2. (Đề Cầu Giấy năm học 2019 – 2020)

Tìm chữ số tận cùng của tích sau: $11 \times 13 \times 15 \times 17 \times 19 \times \dots \times 2019$.

Lời giải

Vì các thừa số trong tích đều là số lẻ và có thừa số tận cùng bằng 5 nên tích tận cùng là 5.

Bài 3. (Đề Amsterdam năm học 2023 – 2024)

Tìm chữ số tận cùng của số: $A = 8 \times 8 \times 8 \times \dots \times 8 + 1$ (2024 thừa số 8).

Lời giải

Nhận xét: Tích 4 số 8 có tận cùng là chữ số 6.

Mà 2024 chia hết cho 4 nên A có tận cùng là 7.

Bài 4. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2011 – 2012)

Lấy số 4 nhân với chính nó 2007 lần. Hỏi kết quả của phép tính có chữ số hàng đơn vị bằng bao nhiêu?

Lời giải

Xét tích 2007 số 4 nhân với nhau: $4 \times 4 \times 4 \times \dots \times 4 \times 4$.

Nhận thấy, tích của 2 số 4 thì có chữ số tận cùng là 6. Do đó, nếu chia 2007 số 4 ở tích trên thành 1003 nhóm (mỗi nhóm 2 số 4) thì thừa ra 1 số 4.

Khi đó 1003 nhóm đều có chữ số tận cùng là 6 nên tích 1003 nhóm này cũng có chữ số tận cùng là 6. Suy ra tích của 1003 nhóm này với số 4 sẽ có chữ số tận cùng là 4.

Vậy kết quả của phép tính có chữ số hàng đơn vị là 4.

Bài 5. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2011 – 2012)

Nhân tất cả các số tự nhiên từ 1 đến 19 ta được một số. Hãy viết ba chữ số cuối cùng của số đó?

Lời giải

Tích các số tự nhiên từ 1 đến 19 là $1 \times 2 \times 3 \times \dots \times 19$.

Trong tích trên có số ba số 5, 10, 15 mỗi số khi nhân với một số chẵn thì cho kết quả là một số có chữ số tận cùng là 0.

Mà trong tích $1 \times 2 \times 3 \times \dots \times 19$ có nhiều hơn 3 số chẵn nên tích này sẽ tận cùng bởi 3 chữ số 0.

Bài 6. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2012 – 2013)

Lấy số 7 nhân với chính nó 77 lần thì được một số có chữ số tận cùng bằng bao nhiêu?

Lời giải

Xét tích 77 số 7, ta có $7 \times 7 \times 7 \times \dots \times 7 \times 7$.

Nhận xét, tích 4 số 7 thì có chữ số tận cùng là 1.

Do đó ta chia 77 số 7 thành các nhóm, mỗi nhóm có 4 số 7 thì được 19 nhóm và thừa 1 số 7.

Khi đó 19 nhóm này đều có chữ số tận cùng là 1 nên tích 77 số 7 sẽ có tận cùng là 7.

Bài 7. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2012 – 2013)

Kết quả của phép tính $43 \times 45 \times 47 \times 49 + 63 \times 65 \times 67 \times 69$ là một số có chữ số tận cùng là bao nhiêu?

Lời giải

Tích $43 \times 45 \times 47 \times 49$ có tận cùng là chữ số 5.

Tích $63 \times 65 \times 67 \times 69$ có tận cùng là chữ số 5.

Vậy $43 \times 45 \times 47 \times 49 + 63 \times 65 \times 67 \times 69$ có tận cùng là chữ số 0.

Bài 8. (Đề Lương Thế Vinh năm học 2019 – 2020)

Biết $A = 1 \times 2 \times 3 \times \dots \times 100$ chia hết cho $B = \overline{100\dots 00}$. Hỏi B có thể có nhiều nhất bao nhiêu chữ số 0?

Lời giải

Số chữ số 0 nhiều nhất trong số B chính bằng số chữ số 0 tận cùng của số A .

Trong tích A có 4 thừa số là 25; 50; 75; 100 mỗi thừa số này khi nhân với một số chẵn sẽ cho số có tận cùng bằng 2 chữ số 0.

Trong tích A có 8 thừa số là 10; 20; 30; 40; 60; 70; 80; 90 mỗi thừa số này khi nhân với một số bất kì sẽ cho số có tận cùng bằng 1 chữ số 0.

Trong tích A có 8 thừa số là 5; 15; 35; 45; 55; 65; 85; 95 mỗi thừa số này khi nhân với một số chẵn sẽ cho số có tận cùng bằng 1 chữ số 0.

Vì trong tích A số số chẵn luôn nhiều hơn các số liệt kê ở trên nên tích A có số chữ số 0 tận cùng là $4 \times 2 + 8 + 8 = 24$ (chữ số 0).

Vậy số B có thể có nhiều nhất 24 chữ số 0.

Bài 9. (Đề Archimedes Vòng 2 năm học 2024 – 2025)

Tìm hai chữ số tận cùng của C biết:

$$C = (1+2+3+\dots+9) \times (1+2+3+\dots+9) \times (1+2+3+\dots+2024)$$

Lời giải

Ta có:

$$\begin{aligned}
 C &= (1+2+3+\dots+9) \times (1+2+3+\dots+9) \times (1+2+3+\dots+2024) \\
 &= 45 \times 45 \times \frac{(1+2024) \times 2024}{2} \\
 &= 45 \times 45 \times \frac{2025 \times 2024}{2} \\
 &= 45 \times 45 \times 1012 \times 2025
 \end{aligned}$$

Vì 2025 chia hết cho 25 và 1012 chia hết cho 4 mà tích của một số chia hết cho 25 và một số chia hết cho 4 là một số có 2 chữ số 0 ở tận cùng.

Vậy C có hai chữ số tận cùng là 00.

Bài 10. (Đề thi mẫu Archimedes năm học 2020 – 2021)

Tích các thừa số từ 1 đến 125 có tận cùng là bao nhiêu chữ số 0?

Lời giải

Cứ 1 thừa số chẵn nhân với 1 thừa số chia hết cho 5 (nhưng không chia hết cho 25) đều cho ta đúng 1 chữ số 0 tận cùng.

Cứ 1 thừa số chia hết cho 4 nhân với 1 thừa số chia hết cho 25 (nhưng không chia hết cho 125) đều cho ta đúng 2 chữ số 0 tận cùng.

Cứ 1 thừa số chia hết cho 8 nhân với 125 cho ta đúng 3 chữ số 0 tận cùng.

- Từ 1 đến 125 có số thừa số chia hết cho 25 là:

$$(125 - 25) : 25 + 1 = 5 \text{ (thừa số).}$$

→ Từ 1 đến 125 có số thừa số chia hết cho 25 (nhưng không chia hết cho 125) là:

$$5 - 1 = 4 \text{ (thừa số).}$$

4 thừa số này nhân với 4 số chia hết cho 4 tạo thành số có:

$$2 \times 4 = 8 \text{ (chữ số 0 tận cùng).}$$

- Từ 1 đến 125 có số thừa số chia hết cho 5 (nhưng không chia hết cho 25) là:

$$(125 - 5) : 5 + 1 - 5 = 20 \text{ (thừa số).}$$

20 thừa số này nhân với 20 số chẵn tạo thành số có:

$$1 \times 20 = 20 \text{ (chữ số 0 tận cùng).}$$

Vậy tích các thừa số từ 1 đến 125 có số chữ số 0 ở tận cùng là:

$$3 + 8 + 20 = 31 \text{ (chữ số 0 tận cùng).}$$

Bài 11. (Đề thi mẫu Archimedes năm học 2022 – 2023)

Tích $31 \times 33 \times 35 \times 37 \times 39 \times 41 \times \dots \times 2021$ có tận cùng bằng chữ số nào?

A. 1.

B. 3.

C. 5.

D. 7.

Lời giải

Ta thấy: Tất cả các thừa số của tích trên đều là số lẻ. Mà số 35 có chữ số tận cùng là chữ số 5 nhân với số lẻ nào cũng đều có tận cùng là chữ số 5, do đó, tích đã cho có tận cùng là chữ số 5.

Chọn C

Bài 12. (Đề thi mẫu Archimedes Vòng 2 năm học 2024 – 2025)

Tìm chữ số tận cùng của số $C = (1 + 2 + 3 + \dots + 9) \times (9 + 99 + 999 + \dots + 99\dots9)$.

(Số hạng cuối cùng trong dấu ngoặc thứ hai có 2024 chữ số 9.)

Lời giải

*) $1 + 2 + 3 + \dots + 9 = (1 + 9) \times 9 : 2 = 45$.

Do đó tổng $1 + 2 + 3 + \dots + 9$ có chữ số tận cùng bằng 5.

*) Vì số hạng cuối cùng trong dấu ngoặc thứ hai có 2024 chữ số 9 nên:

Tổng $9 + 99 + 999 + \dots + 99\dots9$ có 2024 số hạng mà mỗi số hạng đều là số lẻ, do đó kết quả của tổng $9 + 99 + 999 + \dots + 99\dots9$ là một số chẵn.

Nhận xét: Tích của một số có chữ số tận cùng là 5 với một số chẵn là một số có chữ số tận cùng là 0.

Do đó, số C có chữ số tận cùng là 0.

Bài 13. (Đề Marie Curie năm học 2022 – 2023)

Tích sau có tận cùng bao nhiêu chữ số 0?

$$23 \times 24 \times 25 \times 26 \times 27 \times 28 \times 29 \times 30 \times 31 \times 32$$

A. 4 chữ số 0.

B. 1 chữ số 0.

C. 3 chữ số 0.

D. 2 chữ số 0.

Lời giải

Tích hai thừa số 24×25 có tận cùng là 2 chữ số 0.

Do đó tích đã cho có tận cùng là 3 chữ số 0.

Chọn C.